

**Euroopa Liidu
Nõukogu**

**Brüssel, 20. oktoober 2026
(OR. en)**

13984/26

**Institutsioonidevaheline
dokument:
2026/0300(NLE)**

**POLCOM 357
COWEB 125**

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU OTSUS, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel Maailma Kaubandusorganisatsiooni peanõukogus võetav seisukoht seoses taotlusega pikendada WTO erandit, mis võimaldab Euroopa Liidul anda Lääne-Balkani riikidele ühepoolseid kaubandussoodustusi

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2026/...,

...,

**millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel
Maaailma Kaubandusorganisatsiooni peanõukogus
võetav seisukoht seoses taotlusega pikendada WTO erandit,
mis võimaldab Euroopa Liidul anda
Lääne-Balkani riikidele ühepoolseid kaubandussoodustusi**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku
koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamist käsitleva lepingu (edaspidi „WTO leping“) nõukogu otsusega 94/800/EÜ¹.
- (2) WTO lepingu II artiklis on sätestatud, et lisades 1, 2 ja 3 sisalduvad lepingud ning neile lisanduvad õigusaktid (edaspidi „mitmepoolsed kaubanduslepingud“), sealhulgas 1994. aasta üldine tolli- ja kaubanduskokkulepe (GATT 1994), on WTO lepingu lahutamatu osa ja siduvad kõigile Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) liikmetele.
- (3) WTO lepingu IV artikli kohaselt võtab ministrite konverents, mis koosneb kõigi liikmete esindajatest ja tuleb kokku vähemalt kord kahe aasta jooksul, vastu otsuseid kõigis mitmepoolsete kaubanduslepingutega hõlmatud küsimustes. Ministrite konverentsi kohtumiste vahelisel ajal täidab tema ülesandeid peanõukogu.
- (4) WTO lepingu IX artikli kohaselt teeb WTO tavaliselt otsuseid konsensuse alusel. Erakorralistel asjaoludel võib ministrite konverents teha otsuse peatada liikmele WTO lepingus või mõnes mitmepoolses kaubanduslepingus kehtestatud kohustus.

¹ Nõukogu 22. detsembri 1994. aasta otsus 94/800/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse nimel sõlmitavaid tema pädevusse kuuluvaid küsimusi puudutavaid kokkuleppeid, mis saavutati mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay voorus (1986–1994) (EÜT L 336, 23.12.1994, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1994/800/oj>).

- (5) Algselt tehti liidule erand GATT 1994 I artiklist tulenevatest kohustustest seoses Lääne-Balkani riikidega 8. detsembril 2000 kehtivusega kuni 31. detsembrini 2006. Seda erandit pikendati viimati 28. juulil 2021 kehtivusega kuni 31. detsembrini 2026 ulatuses, mis võimaldab liidul anda sooduskohtlemist Lääne-Balkani riikidest pärit sooduskohtlemisele kuuluvate toodete suhtes.
- (6) Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid 16. detsembril 2025 vastu määruse (EL) 2025/2014², millega pikendati ühepoolsete kaubandussoodustuste kohaldamisaja Lääne-Balkani riikide suhtes kuni 31. detsembrini 2030.
- (7) Kuna piirkonna majanduslik olukord on jätkuvalt raske ning liidu poolt Lääne-Balkani riikidele võimaldatav sooduskohtlemine sooduskohtlemisele kuuluvate toodete suhtes on ette nähtud majandusarengu toetamiseks vastavalt GATT 1994 eesmärkidele, mitte aga luua kaubandustõkkeid teiste WTO liikmetega kauplemisele, kehtivad endiselt erakorralised asjaolud, mis õigustavad GATT 1994 I ja XIII artiklist tulenevatest kohustustest erandi tegemist. Liit peaks seetõttu taotlema Lääne-Balkani riikidele ühepoolsete kaubandussoodustuste andmist võimaldava WTO erandi pikendamist.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2025. aasta määrus (EL) 2025/2014, millega muudetakse määrust (EL) 2024/823 erandlike kaubandusmeetmete kohta stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate või sellega seotud maade ja territooriumide suhtes (ELT L, 2025/2014, 22.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2014/oj>).

- (8) Kuna kõnealuse erandi pikendamine on kõigile WTO liikmetele siduv, on asjakohane määrata kindlaks WTO peanõukogus võetav seisukoht seoses taotlusega pikendada WTO erandit, mis võimaldab liidul anda Lääne-Balkani riikidele ühepoolseid kaubandussoodustusi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liit nõustub pikendama kuni 31. detsembrini 2031 WTO erandit, mis lubab liidul anda Lääne-Balkani riikidele ühepoolseid kaubandussoodustusi.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

..., ...

Nõukogu nimel
eesistuja
